

Н. Пр. Вилем ван Ее, Посланик на Кралство Нидерландия в Република България

Дами и господа,

Фондация РискМонитор съществува само от година и половина – точно от толкова време, колкото България е пълноправен член на Европейския съюз. Ето защо тази конференция, посветена на борбата срещу изпирането на пари, се провежда във възможно най-подходящия момент.

Радвам се да се видим тук. Щастлив съм да помогна за инициативата, предприета от фондация РискМонитор и от Националната следствена служба.

Изпирането на пари е наш общ враг, разпростира се в глобален мащаб и заема застрашителни размери. Това не е проблем, който касае само властите, а се отнася и до икономиката и обществото като цяло. Още по-важно е, че това, което става в една държава, директно се отразява на други страни, по-специално на страните членки на Европейския съюз.

Изграждането на добри и ефективни механизми за борба с изпирането на пари е от полза на всички нас, затова се радвам да открия тази конференция и бих искал да отбележа, че не се поколебах нито за момент да подкрепя финансово тази инициатива чрез програмата “МАТРА”.

Може да се каже, че произходът на явлениято “пране на пари” датира още от времето на Ал Капоне, когато той изкарвал много пари чрез организирана престъпност (въпреки че аз не виждам голяма разлика между мафия и организирана престъпност), като е използвал обществените перални, които притежавал, за да “изпере” мръсни пари.

Как се осъществява изпирането на пари? Мръсните пари се печелят от престъпления и трябва да се изперат, за да изглеждат легални и да могат да бъдат използвани от престъпниците. В противен случай те не могат да бъдат използвани, защото си остават “мръсни” и трябва да бъдат укривани.

Изпирането на пари е процесът, чрез който пари, придобити по нелегален начин, се превръщат в законни. Това може да се осъществи по много начини, например с обществените перални на Ал Капоне. Днес това става по много по-сложни пътища – както всички знаем, сега се използват казина, недвижими имоти и ред други възможности в международен мащаб.

Защо изпирането на пари е толкова вредно за нас? Това не е просто финансова измама, а явление, което обхваща много негативни аспекти на обществото – проституция, трафик на хора, търговия с наркотици, а също и укриване на данъци. По тази причина аз заставам твърдо зад предложението за затваряне на безмитните магазини.

Изпирането на пари вреди и на икономиката. В краткосрочен план то може да има и положителни страни – например повишена икономическа активност, но в дългосрочен план прането на пари винаги е свързано с отрицателни последствия. То води до нарушаване на единността на финансовите пазари, пазарни сривове, икономическа несигурност и икономически упадък. Изпирането на пари позволява на престъпниците да участват в легалната икономика и дори в политиката. Това води до спад на общественото доверие в икономиката и политиката, в обществото и закона като цяло.

Изграждането на ефективни механизми за борба с изпирането на пари намалява възможностите на престъпниците да печелят от престъпни дейности. Редуцирането на печалбата от такъв вид дейности ограничава средствата и мотивацията за финансиране на бъдещи престъпни дейности и корупцията. Контролните механизми също увеличават възможността за задържане и повдигане на обвинения срещу престъпниците.

Не трябва да подценяваме социалните и икономическите щети в резултат на престъпления, корупция и други свързани с тях дейности. Затова създаването на механизми за борба с изпирането на пари са от голямо значение и имат за цел подобряването на живота на гражданите.

Радвам се да видя всички вас тук, включително и медиите, защото вие по един или друг начин се борите с прането на пари. Това е важно, защото България не е изключение от останалата част от света, тя също има проблем в борбата с изпирането на пари.

Справянето с проблема изпиране на пари изисква интензивно сътрудничество между всички институции в тази област – финансови институции, банки, националната агенция за приходите, полицията, специализираните служби на разследването, както и прокуратурата и съдебните органи. Тази конференция е събрала представители на всички тези институции и изпраща послание, на което трябва да се обърне внимание.

Ефективното финансово разследване не е просто цел, а трябва да бъде основна част на всяко криминално разследване, под мотото: “Следвай пътя на парите!” Международното сътрудничество също е от изключително значение: изпирането на пари има глобален характер – тези пари преминават през различни страни за части от секундата и много трудно могат да бъдат засечени. Затова е важно да се работи с организации и власти както в рамките на Европейския съюз, така и извън него.

Това е един изключително сложен проблем, с който е много трудно да се преборим. За решаването му няма образец, няма магическа рецепта, а има само уроци, които трябва да се научат и добри практики, които трябва да се приложат. За тази цел трябва да се учим един от друг и тази конференция ще помогне за това.

За да се преборим с прането на пари, трябва да се наложат санкции на престъпниците, които да са съсредоточени в техните най-уязвими места, а именно в техните джобове – ако не могат да печелят от престъпна дейност, няма да извършват такава.

Накрая, дами и господа, бих искал да кажа, че вашият успех е и наш успех, както и вашата загуба е и наша загуба. Надявам се това да е станало ясно след всичко, което казах. Все пак ние живеем в Европейския съюз и каквото става тук, в България, е от значение за всички нас. Обратното също е вярно – каквото се случва в моята страна се отразява и на България. Става въпрос за благополучието на всички ни и за поддържането на европейския дух, в който тази конференция ще се проведе.

Пожелавам ви една много успешна конференция и интересна дискусия и се надявам да си тръгнете оттук с посланието: Борбата с изпирането на пари е от голямо значение и се отнася до всички нас.

Много ви благодаря.